

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

คุณวุฒิวิชาชีพสาขาวิชาชีพบริการการศึกษา อาชีพผู้บริหารสถานศึกษา

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)
ร่วมกับ มหาวิทยาลัยสยาม

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

คุณวุฒิวิชาชีพสาขาวิชาชีพบริการการศึกษา อาชีพผู้บริหารสถานศึกษา

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

ไม่ระบุ

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

ไม่ระบุ

4. ข้อมูลเบื้องต้น

ผู้บริหารสถานศึกษา

หมายความว่าบุคคลซึ่งปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาอื่นที่จัดการศึกษาปฐมวัยขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาตรีของรัฐและเอกชน โดยตำแหน่งจะครอบคลุมถึงผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ในปัจจุบันนี้อาชีพนี้เป็นวิชาชีพควบคุมโดยครุสภา อย่างไรก็ตาม มาตรฐานอาชีพผู้บริหารสถานศึกษาฉบับนี้ ไม่เป็นสภาพบังคับ จัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ในเชิงของการพัฒนาอาชีพ (Career Development) และมีการทดสอบโดยสมัครใจ (Voluntary)

ตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระบุการแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษาเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มบริหารวิชาการ กลุ่มบริหารงบประมาณ กลุ่มบริหารงานบุคคล และกลุ่มบริหารทั่วไป ในมาตรฐานอาชีพนี้ จะมีการแบ่งกลุ่มตามบริบทของอาชีพ เพื่อให้สามารถนำไปใช้งานได้จริงตลอดจนครอบคลุมไปถึงผู้บริหารระดับต้น เช่น หัวหน้ากลุ่มงาน เป็นต้น

มาตรฐานอาชีพนี้ จะครอบคลุมผู้บริหารสถานศึกษาในระดับอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา ทั้งของรัฐและเอกชน รวมถึงสถานศึกษานานาชาติในระดับดังกล่าวโดยสถานศึกษามีการแบ่งขนาดไว้เป็นขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ มีเกณฑ์ในการแบ่งขนาดตามจำนวนนักเรียนในสถานศึกษาแต่ละประเภทดังนี้ ระดับประถมศึกษา แบ่งขนาดสถานศึกษา ดังนี้ ส่วนกลาง (กลุ่มกรุงเทพมหานคร) ก. สถานศึกษาขนาดเล็ก มีนักเรียนไม่เกิน ๓๖๐ คน ข. สถานศึกษาขนาดกลาง มีนักเรียนตั้งแต่ ๓๖๑ ถึง ๗๒๐ คน ค. สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีนักเรียนตั้งแต่ ๗๒๑ คนขึ้นไป ส่วนภูมิภาค (๑๒ กลุ่มจังหวัด) ก. สถานศึกษาขนาดเล็ก มีนักเรียนไม่เกิน ๑๒๐ คน ข. สถานศึกษาขนาดกลาง มีนักเรียนตั้งแต่ ๑๒๑ ถึง ๒๘๐ คน ค. สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีนักเรียนตั้งแต่ ๒๘๑ คนขึ้นไป ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น แบ่งขนาดสถานศึกษา ดังนี้ ก. สถานศึกษาขนาดเล็ก มีนักเรียนไม่เกิน ๕๐๐ คน ข. สถานศึกษาขนาดกลาง มีนักเรียนตั้งแต่ ๕๐๑ ถึง ๑,๕๐๐ คน ค. สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีนักเรียนตั้งแต่ ๑,๕๐๑ คนขึ้นไป ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แบ่งขนาดสถานศึกษา ดังนี้ ก. สถานศึกษาขนาดเล็ก มีนักเรียนไม่เกิน ๕๐๐ คน ข. สถานศึกษาขนาดกลาง มีนักเรียนตั้งแต่ ๕๐๑ ถึง ๑,๕๐๐ คน ค. สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีนักเรียนตั้งแต่ ๑,๕๐๑ คนขึ้นไป ระดับอาชีวศึกษา ตามขนาดสถานศึกษา ดังนี้ ก. สถานศึกษาขนาดเล็ก มีนักเรียน นักศึกษาไม่เกิน ๑,๐๐๐ คน ข. สถานศึกษาขนาดกลาง มีนักเรียน นักศึกษาตั้งแต่ ๑,๐๐๑ ถึง ๒,๐๐๐ คน ค. สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีนักเรียน นักศึกษาตั้งแต่ ๒,๐๐๑ คนขึ้นไป โรงเรียนเอกชนในระบบ แบ่งเป็น ๓ ขนาด คือ ก. สถานศึกษาขนาดเล็ก มีนักเรียนไม่เกิน ๓๐๐ คน ข. สถานศึกษาขนาดกลาง มีนักเรียนตั้งแต่ ๓๐๑ ถึง ๗๐๐ คน ค. สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีนักเรียนตั้งแต่ ๗๐๑ คนขึ้นไป

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

ไม่ระบุ

6. ครั้งที่

1

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพบริการการศึกษา วิจัย และภาษา

อาชีพผู้บริหารสถานศึกษา สาขางานงบประมาณ ชั้น 5

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

N/A

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ

เนื้อหา

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพบริการการศึกษา วิจัย และภาษา อาชีพผู้บริหารสถานศึกษา สาขางานงบประมาณ ชั้น 5

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

มีทักษะระดับผู้เชี่ยวชาญในอาชีพ มีทักษะทางเทคนิคในการปฏิบัติงานด้านงบประมาณ มีทักษะในการปฏิบัติงานที่ซับซ้อน มีส่วนร่วมในการวางแผนบริหารจัดการงานงบประมาณของสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายของสถานศึกษาโดยใช้ทฤษฎีและเทคนิคในการแก้ปัญหาอย่างอิสระ สามารถพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีใหม่ๆได้ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศและเทคโนโลยีในการปฏิบัติงานและสามารถอบรมและฝึกฝนบุคคลอื่นได้ สามารถนำนโยบายและกลยุทธ์ของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติทั้งจัดการด้านการเงินงบประมาณของสถานศึกษา รวมถึงสินทรัพย์ ทั้งนี้ให้ครอบคลุมถึงด้านการประกันคุณภาพทางการศึกษาความเสี่ยงของสถานศึกษาตลอดจนจัดการความรู้ของสถานศึกษาโดยปฏิบัติตัวอย่างมีจริยธรรม

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

1. ผู้ที่เข้าสู่การทดสอบคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพบริการการศึกษา อาชีพผู้บริหารสถานศึกษา ชั้น5 สาขางานงบประมาณ ต้องเป็นผู้ประกอบวิชาชีพซึ่งตรงกับข้อบังคับของคุรุสภา หรือศึกษานิเทศก์ (วิทยฐานะชำนาญการ) มีประสบการณ์การสอน/การนิเทศอย่างใดอย่างหนึ่งหรือรวมกันมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี หรือ มีประสบการณ์ในตำแหน่งตามที่ระบุไว้ในกลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group) มาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี
2. ผู้สมัครต้องมีหลักฐานความรู้และหลักฐานการปฏิบัติงานประกอบการพิจารณาเป็นผู้เข้ารับการประเมินคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพ บริการการศึกษา อาชีพผู้บริหารสถานศึกษา ชั้น5 สาขางานงบประมาณ โดยต้องมีคุณวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีที่เกี่ยวข้อง ต้องมีใบรับรองการผ่านงาน/ฝึกอบรม หรือแฟ้มสะสมผลงาน หรือผลงานที่มีหลักฐานยืนยันมาแสดง โดยพิจารณาตามหลักฐานที่ต้องการที่กำหนดตามหน่วยสมรรถนะทั้งหมดในคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพบริการการศึกษา อาชีพผู้บริหารสถานศึกษา ชั้น5 สาขางานงบประมาณ
3. การได้รับการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพบริการการศึกษา อาชีพผู้บริหารสถานศึกษา ชั้น5 สาขางานงบประมาณ ผู้เข้ารับการประเมินต้องผ่านเกณฑ์การประเมินตามหน่วยสมรรถนะในคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพบริการการศึกษา อาชีพผู้บริหารสถานศึกษา ชั้น5 สาขางานงบประมาณ ทั้งหมด 9 หน่วย เป็นหน่วยสมรรถนะร่วมของทุกสาขางาน 6 หน่วย และหน่วยสมรรถนะตามสายงาน 3 หน่วย
4. ผู้ที่ประสงค์ขอรับการประเมินในคุณวุฒิวิชาชีพบริการการศึกษา อาชีพผู้บริหารสถานศึกษา ในขั้นที่สูงขึ้น ต้องถือครองคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพบริการการศึกษา อาชีพผู้บริหารสถานศึกษา ชั้น5 ไว้อย่างน้อย 3 ปี หรือตามข้อกำหนดการเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพในขั้นที่สูงขึ้นนั้น

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

-หัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานงบประมาณหรือเทียบเท่า -รองผู้อำนวยการสถานศึกษาขนาดเล็กกลุ่มงานบริหารงานงบประมาณหรือเทียบเท่า
ผู้จัดการของสถานศึกษาขนาดเล็ก หมายเหตุ : (ขอแนะนำเฉพาะสำหรับคุณวุฒิวิชาชีพนี้) NA.

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

- 10102 นำนโยบายและกลยุทธ์ของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติ
- 10201 จัดการการวางระบบประกันคุณภาพของสถานศึกษา
- 10202 จัดการความเสี่ยงของสถานศึกษา
- 10203 จัดการความรู้ของสถานศึกษา
- 10205 ปฏิบัติตัวอย่างมีจริยธรรม
- 10206 มีความเป็นพลเมืองโลก
- 30201 จัดการด้านการเงินของสถานศึกษา

30202 จัดการด้านงบประมาณของสถานศึกษา

30203 จัดการทรัพย์สินและสิ่งแวดล้อม

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

(ทบทวนครั้งที่ (ไม่มี) ประกาศใช้ ณ วัน/เดือน/ปี)

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นบริหารนโยบายและกลยุทธ์บริหารการศึกษาและบริหารทรัพยากรของสถานศึกษาเพื่อตอบสนองต่อสังคม ด้วยความรับผิดชอบและสอดคล้องตามหลักธรรมาภิบาล	10	บริหารนโยบายและกลยุทธ์ของสถานศึกษา	101	บริหารนโยบายและกลยุทธ์ของสถานศึกษา
			102	บริหารองค์การอย่างมีธรรมาภิบาล
	30	บริหารทรัพยากรสถานศึกษา	302	บริหารด้านการเงินและทรัพยากรเพื่อการศึกษา

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

(ทบทวนครั้งที่ (ไม่มี) ประกาศใช้ ณ วัน/เดือน/ปี)

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
101	บริหารนโยบายและกลยุทธ์ของสถานศึกษา	N/A	N/A	N/A	N/A
102	บริหารองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาล	N/A	N/A	N/A	N/A
302	บริหารด้านการเงินและทรัพยากรเพื่อการศึกษ	N/A	N/A	N/A	N/A

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)